

**Türkiye ile Romanya arasında imza olunan Ticaret ve
tediye anlaşması ile merbutlarının tasdiki hakkında
kanun lâiyhası ve Hariciye ve Ticaret Encümenleri
mazbataları (1/311)**

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 189 6/1746

23 . VI . 1944

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

18 . V . 1944 tarihinde Ankara'da imzalanan Türk - Rumen Ticaret ve Tediye anlaşmasıyla merbutlarının kabul ve tasdiki hakkında Hariciye Vekillîğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 10 . VI . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhasının esbabı mucibesiyile birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başvekil

Ş. Saraçoğlu

Mucip Sebepler Lâiyhası

Türkiye ile Romanya arasında ticarî mübadelelere ve tediyelerin tanzimine dair Ankara'da 2 . II . 1943 tarihinde imzalanıp mer'iyeti evvelâ iki ay ve bilâhara bir ay daha temdit suretiyle 15 . V . 1944 tarihine kadar uzatılmış bulunan anlaşmanın yerine kaim olmak üzere Ankara'ya gelen Rumen Ticaret Heyeti ile 18 . V . 1944 tarihinde yeni bir ticaret ve tediye anlaşması imzalanmıştır.

Hususi takas esasına istinat eden ve 15 . V . 1944 tarihinden itibaren bir senelik bir müddet için mer'iyete girecek olan işbu anlaşma ticarî menfaatlerimize uygun görülmüş olmakla Büyük Millet Meclisinin yüksek tasvibine arz olunur.

Hariciye Encümeni mazbataları

T. B. M. M.

Hariciye Encümeni

Esas No. 1/311

Karar No. 16

13 . VII . 1944

Yüksek Reisliğe

18 Mayıs 1944 tarihinde Ankara'da imzalanan Türk - Romen Ticaret ve Tediye Anlaşmasıyla merbutlarının kabul ve tasdiki hakkında Hariciye

Vekillîğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 10 . VI . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan, Başvekâletin 23 Haziran 1944 ta-

rihi ve 6/1746 sayılı tezkereleriyle Yüksek Meclise sunulup encümenimize havale buyurulan kanun lâyihasıyla esbabı mucibe mazbatası Hariciye Vekâleti mümessillerinin huzuriyle müzakere edilmiş ve muvafık görülen kanun lâyihası aynen kabul edilmiştir.

Havalesi mucibince Ticaret Encümenine tev-

di buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.
Hariciye En. Reisi Na. M. M. Kâtip
Tokad Tokad Ağrı
N. Poroy N. Poroy Refik R. Pasin
Ankara Erzurum Gümüşane
F. R. Atay Gl. P. Demirhan Cabir Selek
Manisa Samsun
Hikmet Bayur U. Bülsel

Ticaret Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Ticaret Encümeni
Esas No. 1/311
Karar No. 33

18. VII. 1944

Yüksek Reisliğe

18 Mayıs 1944 tarihinde Ankara'da imzalanan Türk - Romen Ticaret ve Tediye Anlaşmalarıyla merbutlarının kabul ve tasdikına dair Hariciye Vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 10 Haziran 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası, Hariciye Encümeni mazbatasıyla birlikte Encümenimize havale buyurulmakla Hariciye Vekâleti mümessili huzuriyle müzakere olundu.

Encümenimiz Anlaşmayı yurt menfaatlerine uygun bularak aynen kabul etmiştir.

Umumî Heyete arzedilmek üzere Yüksek Re-

isliğe sunulur.

Ticaret En. Reisi

Y. M. M.

Manisa

Dr. H. Sarhan

Diyarbakır

Kırklareli

K. Şedele

Ş. Ödül

Yozgad

Z. Arkant

M. M. Y.

Niğde

H. Utusoy

Erzincan

Kütahya

F. Kalfagil

S. Kutman

Zonguldak

A. Gürel

Kâtip

Niğde

H. Utusoy

Kastamonu

Ordu

H. Çoruk.

M. Yarımbylık

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

18 Mayıs 1944 tarihinde Ankara'da imzalanan Türk - Romen Ticaret ve Tediye Anlaşması ile merbutlarının kabul ve tasdiki hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Türkiye ile Romanya arasında ticari mübadelelerin ve tediyelelerin tanzimine mütedair 18 Mayıs 1944 tarihinde Ankara'da imzalanan Anlaşma ile merbutları kabul ve tasdik olunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanunun icrasına İcra Ve-

killeri Heyeti memurdur.

Bş. V. ve Ha. V. V. Ad. V.

Ş. Saracoğlu E. Türel

Da. V. Ha. V.

Hilmi Uran

Mf. V. Na. V.

Yücel Sırrı Day

S. İ. M. V. G. İ. V.

Dr. H. Alataş Suad H. Ürgüblü Ş. R. Hatipoğlu

Mü V.

A. F. Cebesoy

10. VI. 1944

M. M. V.

A. R. Artunkal

Ma. V.

F. Ağralı

İk. V.

Fuad Sirmen

Zr. V.

Ş. R. Hatipoğlu

Ti. V.

C. S. Siron

TÜRKİYE İLE ROMANYA ARASINDA TİCARET VE TEDİYE ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Romanya Kırallık Hükümeti iki memleket arasında ticari mübadeleleri inkışaf ettirmek arzusuyla aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

Madde — 1

Türkiye ile Romanya arasında mal mübadeleleri karşılıklı muameleler yolu ile icra olunacaktır.

İşbu Anlaşmada mevcut karşılıklı muamele tâbiri ile müsavi kıymette malların iki memleket arasında mütakabilen ihraç ve ithali suretiyle mübadelesi için âkit iki memleket tacirleri arasında aktedilen bir mukavelenin mevzuunu teşkil eden bir muamele kastedilecektir.

İşbu Anlaşma ahkâmına tevfikân aktedilen karşılıklı muameleler malın Fob veya ihraç eden memleket hududunda teslim kıymeti esası üzerinden yapılacaktır.

İşbu karşılıklı muameleler çerçevesi dâhilindeki emtia satışları mecburen Fob veya ihraç eden memleket hududunda teslim esası üzerinden yapılacaktır.

Madde — 2

Karşılıklı muameleler iki memleket salâhiyettar makamlarının önceden istihsal olunacak tasviplerine tâbi tutulacaktır.

İki memleket salâhiyettar makamları her karşılıklı muamele talebi hakkında kendilerine vukubulacak müracaat tarihinden itibaren yirmi gün zarfında bir karar ittihaz edeceklerdir.

Madde — 3

Türk ve Rumen Hükümetleri iki memleket salâhiyettar makamları tarafından tasvip edilen karşılıklı muameleler mevzuunu teşkil eden malların ihraçı veya ithali için lâzım olan müsaadeleri vereceklerdir.

Madde — 4

Rumen petrol maddelerinin Türk malları ile mübadelelerini istihdaf eden karşılıklı muameleler, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Romanya Milli Bankasının intihap edecekleri serbest dövizlerle iki taraftan aynı zamanda vesikalı krediler açılması suretiyle tesviye olunacaktır.

Bununla beraber, iki memleket salâhiyettar makamlarının önceden müsaadesi ile mukavelelerde diğer tediye tarzları kabul edilebilecektir.

Madde — 5

İşbu Anlaşmanın meriyete girmesinden sonra her iki taraftan sevkedilecek mallara iki memleket salâhiyettar makamları tarafından verilecek menşe şahadetnameleri terfik olunacaktır.

Kıymeti elli türk lirasını veya başka bir para ile muadilini geçmiyecek sevkiyat için menşe şahadetnamesi mecburi değildir.

Madde — 6

Bugünkü tarihte imza edilen Anlaşmanın tatbikatı ile alâkadar bilcümle meselelerin halli vazifesi ile mükellef olmak üzere her iki Hükümetin bilâhare tâyin edilecek mümessillerinden mürekkep bir Türk - Rumen Muhtelit Komisyonu teşkil edilecektir.

Komisyon, Türkiye ile Romanya arasındaki mübadelelerin hacmini arttırmak için kendisine lüzumlu görülecek tedbirleri de keza teklif edebilecektir.

İşbu komisyon, her lüzum hâsıl oldukça komisyondaki murahhas heyetlerinin reislerinden biri veya diğeri tarafından yapılacak talepten itibaren 30 günlük bir müddet zarfında içtima edecektir.

Madde — 7

İki Hükümetten her biri iki memleket arasındaki ticari mübadelelerin işbu Anlaşma hükümleri gereğince tahakkukunu temin için kendisine taallük eden elverişli tedbirleri alacaktır.

Madde — 8.

Şurası tasrih olunur ki işbu Anlaşmanın ticari mübadelelere mütaallik hükümleri ancak iki memlekette biri menşeli olup ithalâta müteferri harç ve resimleri ödenerek diğer memleketin dahili istihlâki için ithal edilecek olan malları alâkadar eder.

İşbu Anlaşmanın hükümleri transit ticaretine tatbik olunmaz.

Madde — 9

9 sentsrin 1939 tarihinde imzalanan Türk - Rumen modüs - vivendisi işbu Anlaşma müddetince meriyette kalmakta devam edecektir.

Madde — 10

İşbu Anlaşmanın meriyeti esnasındaki iki memleket salâhiyettar makamlarınca tasvip olunup inkızası tarihinde ikmal edilememiş bulunan karşılıklı muameleler işbu Anlaşma hükümlerine tevfikân tasfiye olunacaktır.

Madde — 11

İşbu Anlaşma makabline şâmil olarak 15 mayıs 1944 tarihinden itibaren tatbik olunacak ve bu tarihten itibaren bir senelik bir müddeti haiz olacaktır.

İki Hükümet, Anlaşmanın inkızasından evvel yeni bir Anlaşma akdi için temasa gireceklerdir.

Ankara'da, bugün, 18 mayıs 1944 tarihinde fransızca iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Romanya Hükümeti namına
A. Cretzianu

Türk Hükümeti namına
Dr. B. Sanus

